

Reiknirit Ahos og Corasicks (1975)

Bergur Snorrason

7. apríl 2022

- Gerum ráð fyrir að við séum með stafróð Σ , streng s og lista af n strengjum p , þar sem j -ti strengurinn kallast p_j .

- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum með stafróð Σ , streng s og lista af n strengjum p , þar sem j -ti strengurinn kallast p_j .
- ▶ Látum $|s|$ tákna lengd strengsins s og $|p| = |p_1| + \dots + |p_n|$.

- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum með stafróð Σ , streng s og lista af n strengjum p , þar sem j -ti strengurinn kallast p_j .
- ▶ Látum $|s|$ tákna lengd strengsins s og $|p| = |p_1| + \dots + |p_n|$.
- ▶ Við viljum finna alla hlutstrengi s sem eru í listanum p .

- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum með stafróð Σ , streng s og lista af n strengjum p , þar sem j -ti strengurinn kallast p_j .
- ▶ Látum $|s|$ tákna lengd strengsins s og $|p| = |p_1| + \dots + |p_n|$.
- ▶ Við viljum finna alla hlutstrengi s sem eru í listanum p .
- ▶ Við getum notað reiknirit Knuths, Morrisar og Pratt's n sinnum.

- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum með stafróð Σ , streng s og lista af n strengjum p , þar sem j -ti strengurinn kallast p_j .
- ▶ Látum $|s|$ tákna lengd strengsins s og $|p| = |p_1| + \dots + |p_n|$.
- ▶ Við viljum finna alla hlutstrengi s sem eru í listanum p .
- ▶ Við getum notað reiknirit Knuths, Morrisar og Pratt's n sinnum.
- ▶ Þessi aðferð hefur tímaflækjuna $\mathcal{O}(n \cdot |s| + |p|)$.

- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum með stafróð Σ , streng s og lista af n strengjum p , þar sem j -ti strengurinn kallast p_j .
- ▶ Látum $|s|$ tákna lengd strengsins s og $|p| = |p_1| + \dots + |p_n|$.
- ▶ Við viljum finna alla hlutstrengi s sem eru í listanum p .
- ▶ Við getum notað reiknirit Knuths, Morrisar og Pratt's n sinnum.
- ▶ Þessi aðferð hefur tímaflækjuna $\mathcal{O}(n \cdot |s| + |p|)$.
- ▶ Reiknirit Ahos og Corasicks bætir þetta.

- Byrjum á að setja all strengina í p inn í forstrengstré T .

- ▶ Byrjum á að setja all strengina í p inn í forstrengstré T .
- ▶ Við viljum síðan búa til stöðuvél úr T .

- ▶ Byrjum á að setja all strengina í p inn í forstrengstré T .
- ▶ Við viljum síðan búa til stöðuvél úr T .
- ▶ Hnútarnir í trénu eru stöðurnar, en okkur vantar að finna færslur fyrir hverja stöðu og bókstaf í Σ .

- ▶ Byrjum á að setja all strengina í p inn í forstrengstré T .
- ▶ Við viljum síðan búa til stöðuvél úr T .
- ▶ Hnútarnir í trénu eru stöðurnar, en okkur vantar að finna færslur fyrir hverja stöðu og bókstaf í Σ .
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum í hnút v í T og viljum færast fyrir staf c í Σ .

- ▶ Byrjum á að setja all strengina í p inn í forstrengstré T .
- ▶ Við viljum síðan búa til stöðuvél úr T .
- ▶ Hnútarnir í trénu eru stöðurnar, en okkur vantar að finna færslur fyrir hverja stöðu og bókstaf í Σ .
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum í hnút v í T og viljum færast fyrir staf c í Σ .
- ▶ Ef það er leggur í T úr v merktur með c þá ferðumst við eftir honum.

- ▶ Byrjum á að setja all strengina í p inn í forstrengstré T .
- ▶ Við viljum síðan búa til stöðuvél úr T .
- ▶ Hnútarnir í trénu eru stöðurnar, en okkur vantar að finna færslur fyrir hverja stöðu og bókstaf í Σ .
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum í hnút v í T og viljum færast fyrir staf c í Σ .
- ▶ Ef það er leggur í T úr v merktur með c þá ferðumst við eftir honum.
- ▶ Annars þurfum við að fara aftur í hnút w þannig að strengurinn sem svarar til w er bakstrengur strengsins sem svarar til v .

- ▶ Byrjum á að setja all strengina í p inn í forstrengstré T .
- ▶ Við viljum síðan búa til stöðuvél úr T .
- ▶ Hnútarnir í trénu eru stöðurnar, en okkur vantar að finna færslur fyrir hverja stöðu og bókstaf í Σ .
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum í hnút v í T og viljum færast fyrir staf c í Σ .
- ▶ Ef það er leggur í T úr v merktur með c þá ferðumst við eftir honum.
- ▶ Annars þurfum við að fara aftur í hnút w þannig að strengurinn sem svarar til w er bakstrengur strengsins sem svarar til v .
- ▶ Við viljum hafa strenginn w sem lengstan (með öðrum orðum viljum við fara sem styst aftur).

- ▶ Byrjum á að setja all strengina í p inn í forstrengstré T .
- ▶ Við viljum síðan búa til stöðuvél úr T .
- ▶ Hnútarnir í trénu eru stöðurnar, en okkur vantar að finna færslur fyrir hverja stöðu og bókstaf í Σ .
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum í hnút v í T og viljum færast fyrir staf c í Σ .
- ▶ Ef það er leggur í T úr v merktur með c þá ferðumst við eftir honum.
- ▶ Annars þurfum við að fara aftur í hnút w þannig að strengurinn sem svarar til w er bakstrengur strengsins sem svarar til v .
- ▶ Við viljum hafa strenginn w sem lengstan (með öðrum orðum viljum við fara sem styst aftur).
- ▶ Í hvern hnút bætum við við legg sem svarar til slíkrar færslu.

- ▶ Byrjum á að setja all strengina í p inn í forstrengstré T .
- ▶ Við viljum síðan búa til stöðuvél úr T .
- ▶ Hnútarnir í trénu eru stöðurnar, en okkur vantar að finna færslur fyrir hverja stöðu og bókstaf í Σ .
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum í hnút v í T og viljum færast fyrir staf c í Σ .
- ▶ Ef það er leggur í T úr v merktur með c þá ferðumst við eftir honum.
- ▶ Annars þurfum við að fara aftur í hnút w þannig að strengurinn sem svarar til w er bakstrengur strengsins sem svarar til v .
- ▶ Við viljum hafa strenginn w sem lengstan (með öðrum orðum viljum við fara sem styst aftur).
- ▶ Í hvern hnút bætum við við legg sem svarar til slíkrar færslu.
- ▶ Við köllum þessa leggi *bakstrengsleggi* (e. *suffix links*).

- ▶ Byrjum á að setja all strengina í p inn í forstrengstré T .
- ▶ Við viljum síðan búa til stöðuvél úr T .
- ▶ Hnútarnir í trénu eru stöðurnar, en okkur vantar að finna færslur fyrir hverja stöðu og bókstaf í Σ .
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum í hnút v í T og viljum færast fyrir staf c í Σ .
- ▶ Ef það er leggur í T úr v merktur með c þá ferðumst við eftir honum.
- ▶ Annars þurfum við að fara aftur í hnút w þannig að strengurinn sem svarar til w er bakstrengur strengsins sem svarar til v .
- ▶ Við viljum hafa strenginn w sem lengstan (með öðrum orðum viljum við fara sem styst aftur).
- ▶ Í hvern hnút bætum við við legg sem svarar til slíkrar færslu.
- ▶ Við köllum þessa leggi *bakstrengsleggi* (e. *suffix links*).
- ▶ Takið eftir að þeir eru í raun óháðir bókstafnum c .

- ▶ Byrjum á að setja all strengina í p inn í forstrengstré T .
- ▶ Við viljum síðan búa til stöðuvél úr T .
- ▶ Hnúturnir í trénu eru stöðurnar, en okkur vantar að finna færslur fyrir hverja stöðu og bókstaf í Σ .
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum í hnút v í T og viljum færast fyrir staf c í Σ .
- ▶ Ef það er leggur í T úr v merktur með c þá ferðumst við eftir honum.
- ▶ Annars þurfum við að fara aftur í hnút w þannig að strengurinn sem svarar til w er bakstrengur strengsins sem svarar til v .
- ▶ Við viljum hafa strenginn w sem lengstan (með öðrum orðum viljum við fara sem styst aftur).
- ▶ Í hvern hnút bætum við við legg sem svarar til slíkrar færslu.
- ▶ Við köllum þessa leggi *bakstrengsleggi* (e. *suffix links*).
- ▶ Takið eftir að þeir eru í raun óháðir bókstafnum c .
- ▶ Við látum bakstrengslegg rótarinn benda á sjálfa sig.

- ▶ Hvernig finnum við alla bakstrengsleggina?

- ▶ Hvernig finnum við alla bakstrengsleggina?
- ▶ Við notum kvika bestun.

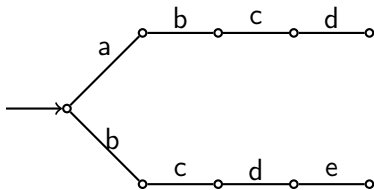
- ▶ Hvernig finnum við alla bakstrengsleggina?
- ▶ Við notum kvika bestun.
- ▶ Látum $f(w, c)$ tákna færslu úr stöðu w með staf c og $g(w)$ tákna bakstrengslegg w .

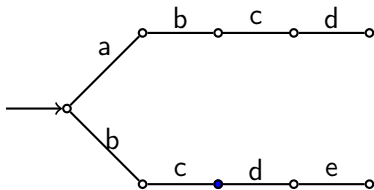
- ▶ Hvernig finnum við alla bakstrengsleggina?
- ▶ Við notum kvika bestun.
- ▶ Látum $f(w, c)$ tákna færslu úr stöðu w með staf c og $g(w)$ tákna bakstrengslegg w .
- ▶ Gerum einnig ráð fyrir að foreldri v sé p og $f(p, a) = v$.

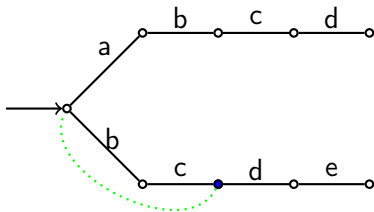
- ▶ Hvernig finnum við alla bakstrengsleggina?
- ▶ Við notum kvika bestun.
- ▶ Látum $f(w, c)$ tákna færslu úr stöðu w með staf c og $g(w)$ tákna bakstrengslegg w .
- ▶ Gerum einnig ráð fyrir að foreldri v sé p og $f(p, a) = v$.
- ▶ Við sjáum þá að $g(v) = f(g(p), a)$.

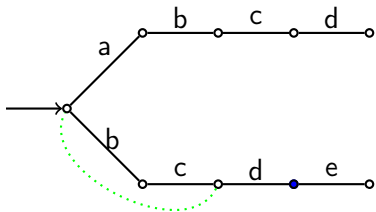
- ▶ Hvernig finnum við alla bakstrengsleggina?
- ▶ Við notum kvika bestun.
- ▶ Látum $f(w, c)$ tákna færslu úr stöðu w með staf c og $g(w)$ tákna bakstrengslegg w .
- ▶ Gerum einnig ráð fyrir að foreldri v sé p og $f(p, a) = v$.
- ▶ Við sjáum þá að $g(v) = f(g(p), a)$.
- ▶ Með öðrum orðum förum við upp í foreldrið, ferðumst eftir bakstrenglegg þaðan og færum okkur í stöðuvélinni eftir a .

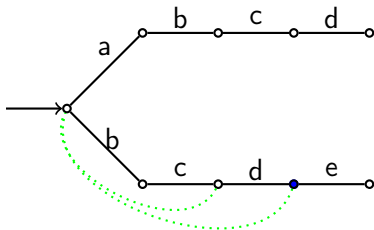
- ▶ Hvernig finnum við alla bakstrengsleggina?
- ▶ Við notum kvika bestun.
- ▶ Látum $f(w, c)$ tákna færslu úr stöðu w með staf c og $g(w)$ tákna bakstrengslegg w .
- ▶ Gerum einnig ráð fyrir að foreldri v sé p og $f(p, a) = v$.
- ▶ Við sjáum þá að $g(v) = f(g(p), a)$.
- ▶ Með öðrum orðum förum við upp í foreldrið, ferðumst eftir bakstrenglegg þaðan og færum okkur í stöðuvélinni eftir a .
- ▶ Við höfum þá rakningarformúlu sem við getum notað til að reikna bakstrengshlekkina.

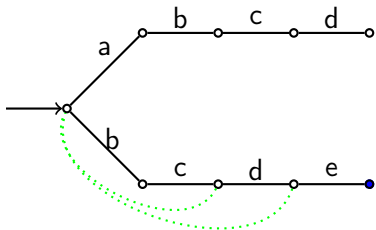

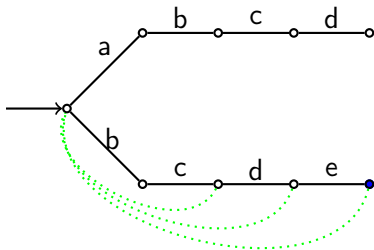

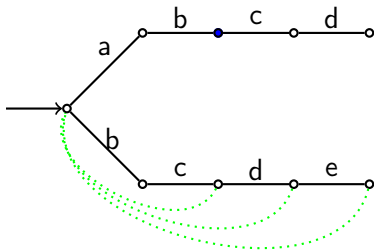

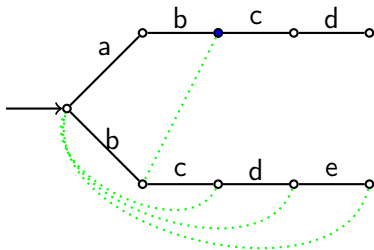

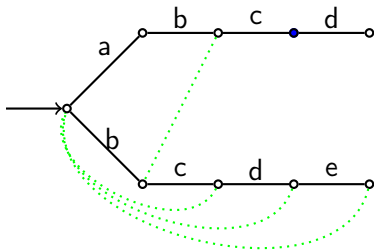

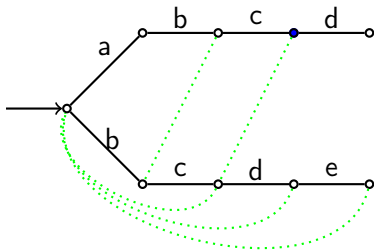

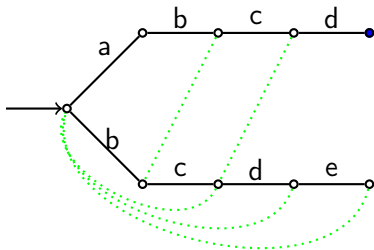

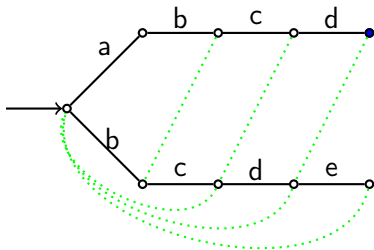

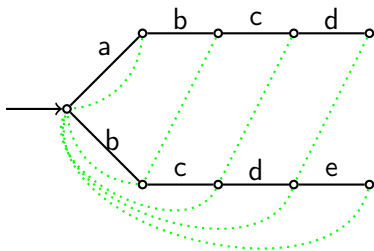

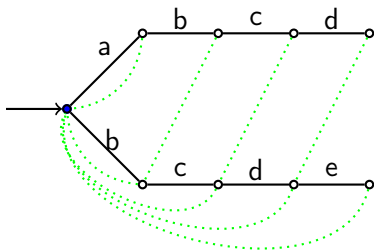
- ▶ Í T merkjum við lokastöður þar sem strengir enda.

- ▶ Í T merkjum við lokastöður þar sem strengir enda.
- ▶ Við ferðumst svo í gegnum strenginn s og hliðrum stöðvélinni miðað við stafina í s .

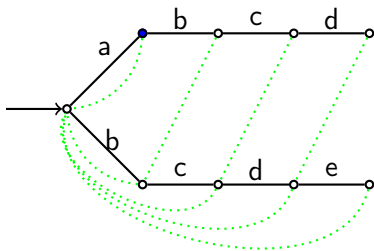
„abcdcdeaaabcdeabcxab”

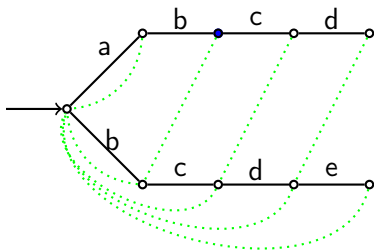
„abcdcdeaaabcdeabcxab”

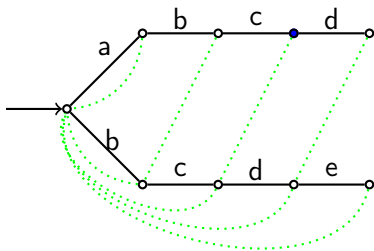
„bcdcdcaaaabcdeabcxab”

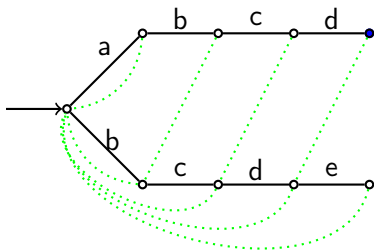
„cdcdeaaaabcdeabcxab”

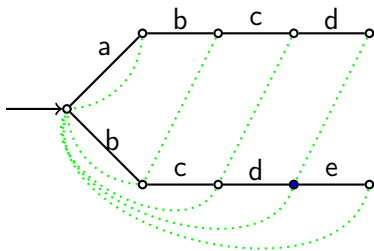
„dcdeaaaabcdeabcxab”

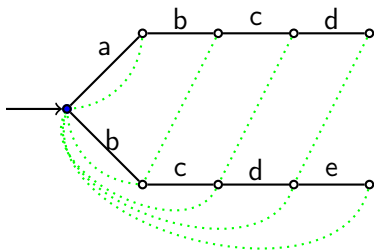
„cdeaaabcdeabcxab”

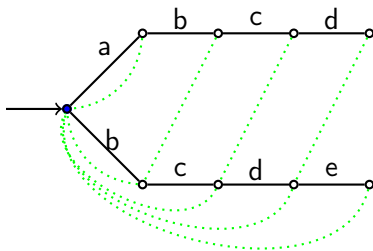
„cdeaaaabcdeabcxab”

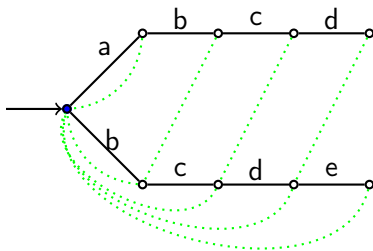
„cdeaaaabcdeabcxab”

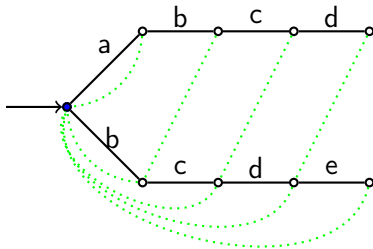
„deaaaabcdeabcxab”

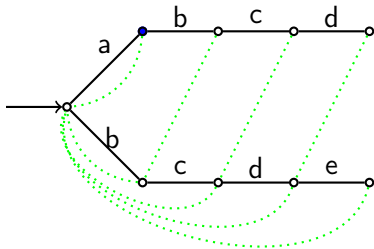
„eaaabcdeabcxab”

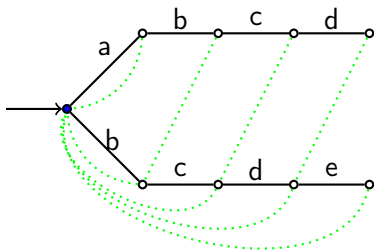
„aaabcdeabcxab”

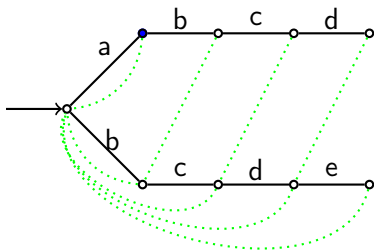
„aabcdeabcxab”

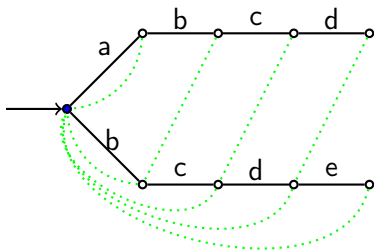
„aabcdeabcxab”

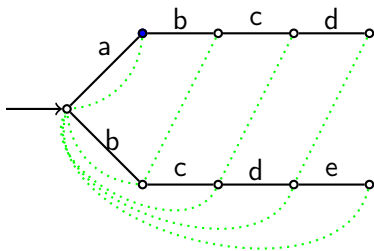
„abcdeabcxab”

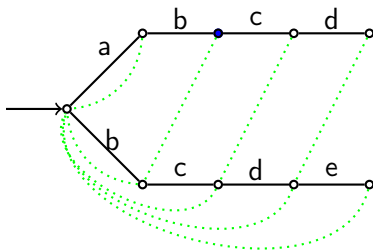
„abcdeabcxab”

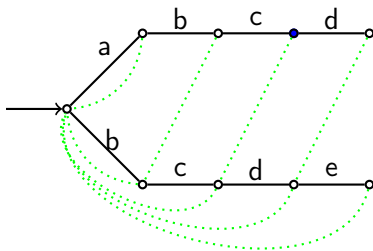
„bcdeabcxab”

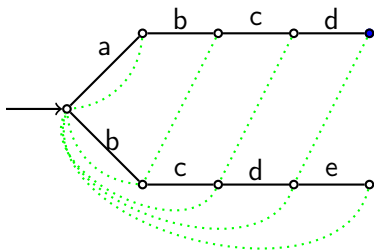
„cdeabcxab”

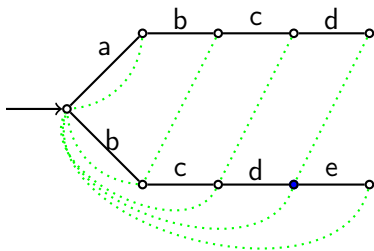
„deabcxab”

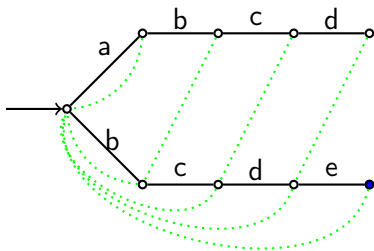
„eabcxab”

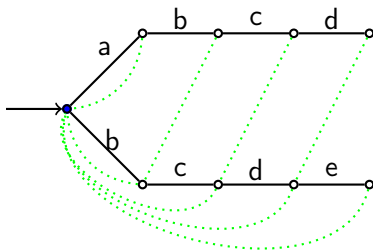
„eabcxab”

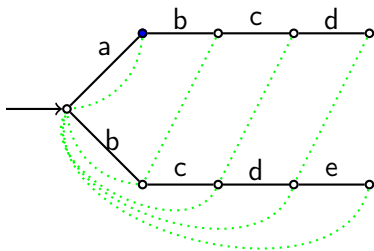
„abcxab”

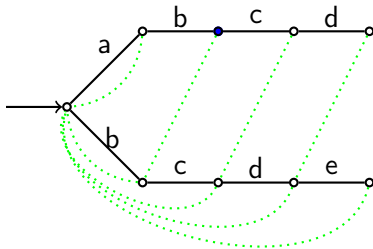
„abcxab”

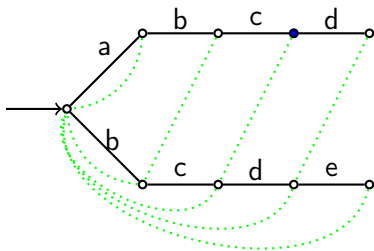
„bcxab”

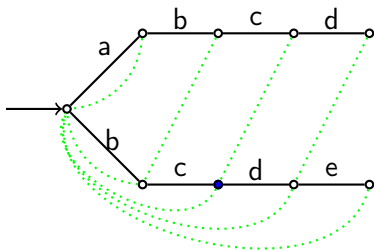
„cxab”

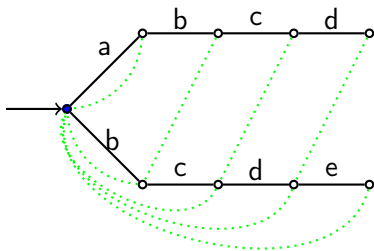
„xab”

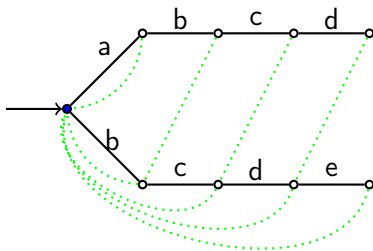
„xab“

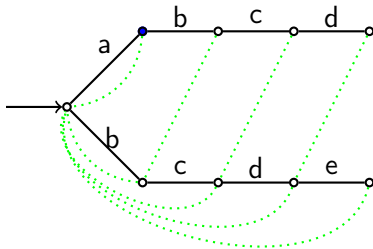
„xab“

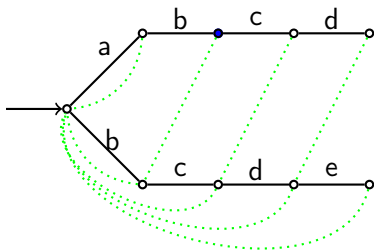
„ab”

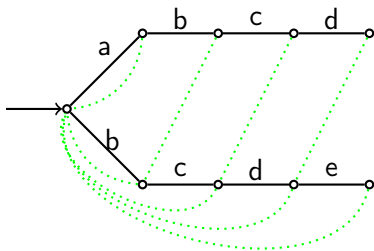
„b”

”
”

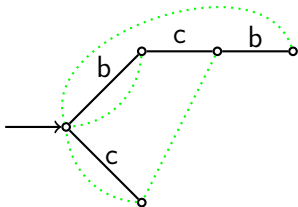
”
”

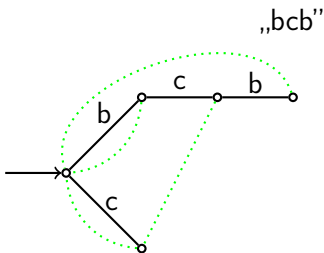
- ▶ Ljóst er að alltaf þegar við erum í lokastöðu þá erum við með hlutstreng í s sem er í p .

- ▶ Ljóst er að alltaf þegar við erum í lokastöðu þá erum við með hlutstreng í s sem er í p .
- ▶ En eru þetta einu slíku hlutstrengirnir?

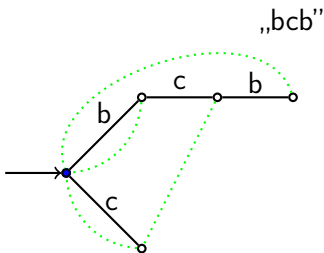
- ▶ Ljóst er að alltaf þegar við erum í lokastöðu þá erum við með hlutstreng í s sem er í p .
- ▶ En eru þetta einu slíku hlutstrengirnir?

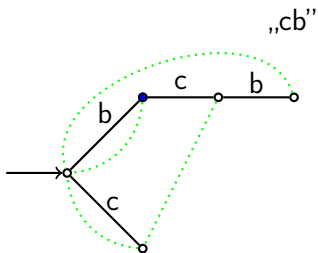
- ▶ Ljóst er að alltaf þegar við erum í lokastöðu þá erum við með hlutstreng í s sem er í p .
- ▶ En eru þetta einu slíku hlutstrengirnir?

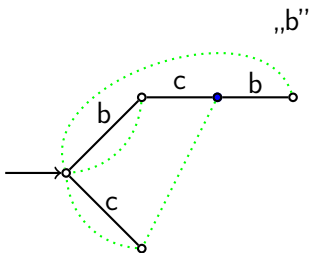
- ▶ Ljóst er að alltaf þegar við erum í lokastöðu þá erum við með hlutstreng í s sem er í p .
- ▶ En eru þetta einu slíku hlutstrengirnir?

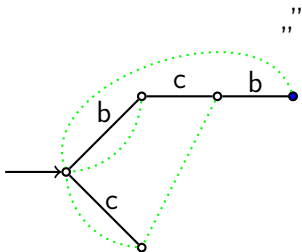
- ▶ Ljóst er að alltaf þegar við erum í lokastöðu þá erum við með hlutstreng í s sem er í p .
- ▶ En eru þetta einu slíku hlutstrengirnir?

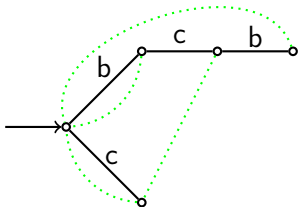
- ▶ Ljóst er að alltaf þegar við erum í lokastöðu þá erum við með hlutstreng í s sem er í p .
- ▶ En eru þetta einu slíku hlutstrengirnir?

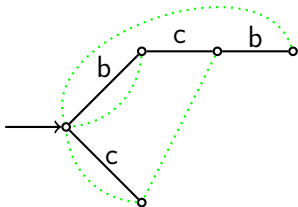
- ▶ Ljóst er að alltaf þegar við erum í lokastöðu þá erum við með hlutstreng í s sem er í p .
- ▶ En eru þetta einu slíku hlutstrengirnir?

- ▶ Ljóst er að alltaf þegar við erum í lokastöðu þá erum við með hlutstreng í s sem er í p .
- ▶ En eru þetta einu slíku hlutstrengirnir?

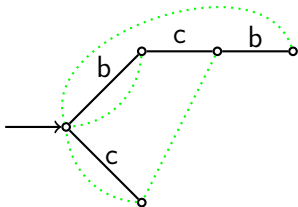

- ▶ Ljóst er að alltaf þegar við erum í lokastöðu þá erum við með hlutstreng í s sem er í p .
- ▶ En eru þetta einu slíku hlutstrengirnir?

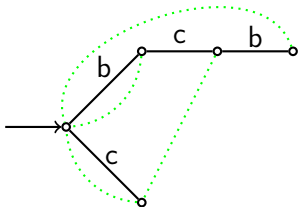
- ▶ Nei, við þurfum líka, í hverju skrefi, að athuga hvort við getum komist í lokastöðu ef við ferðumst eftir bakstrengsleggjum.

- ▶ Ljóst er að alltaf þegar við erum í lokastöðu þá erum við með hlutstreng í s sem er í p .
- ▶ En eru þetta einu slíku hlutstrengirnir?

- ▶ Nei, við þurfum líka, í hverju skrefi, að athuga hvort við getum komist í lokastöðu ef við ferðumst eftir bakstrengsleggjum.
- ▶ Til að koma í vega fyrir að tímaflækjan verði of slæm þá notum við aftur kvika bestun.

- ▶ Ljóst er að alltaf þegar við erum í lokastöðu þá erum við með hlutstreng í s sem er í p .
- ▶ En eru þetta einu slíku hlutstrengirnir?

- ▶ Nei, við þurfum líka, í hverju skrefi, að athuga hvort við getum komist í lokastöðu ef við ferðumst eftir bakstrengsleggjum.
- ▶ Til að koma í vega fyrir að tímaflækjan verði of slæm þá notum við aftur kvika bestun.
- ▶ Við bætum í raun leggjum inn í tréð, sem við köllum *lokaleggi* (e. *exit link*).

- ▶ Í útfærslunni munum við notast við þrjú hjálparföll.

- ▶ Í útfærslunni munum við notast við þrjú hjálparföll.
- ▶ Fyrsta heitir `trie_step(...)` sem er notað til að ferðast um stöðuvélina.

- ▶ Í útfærslunni munum við notast við þrjú hjálparföll.
- ▶ Fyrsta heitir `trie_step(...)` sem er notað til að ferðast um stöðuvélina.
- ▶ Annað heitir `trie_suffix(...)` sem er notað til að finna bakstrengsleggi.

- ▶ Í útfærslunni munum við notast við þrjú hjálparföll.
- ▶ Fyrsta heitir `trie_step(...)` sem er notað til að ferðast um stöðuvélina.
- ▶ Annað heitir `trie_suffix(...)` sem er notað til að finna bakstrengsleggi.
- ▶ Þriðja heitir `trie_exit(...)` sem er notað til að finna lokaleggina.

- ▶ Í útfærslunni munum við notast við þrjú hjálparföll.
- ▶ Fyrsta heitir `trie_step(...)` sem er notað til að ferðast um stöðuvélina.
- ▶ Annað heitir `trie_suffix(...)` sem er notað til að finna bakstrengsleggi.
- ▶ Þriðja heitir `trie_exit(...)` sem er notað til að finna lokaleggina.
- ▶ Öll þessi föll eru endurkvæm og notast við minnun.


```

5 #define ALPHABET 128
6 #define MAXN 1000000
7 typedef struct { int v, n; } listnode;
8 typedef struct { int t[ALPHABET], l, e, p, c, d; } trienode;
9 typedef struct { int s, r, l; trienode m[MAXN + 1]; listnode w[MAXN]; } trie;
10 int val(char c) { return c; }
11 int list_node(trie *t, int v, int n)
12 {
13     t->w[t->l].v = v, t->w[t->l].n = n;
14     return t->l++;
15 }
16 int trie_node(trie *t, int p, int c)
17 {
18     int i;
19     for (i = 0; i < ALPHABET; i++) t->m[t->s].t[i] = -1;
20     t->m[t->s].l = -1, t->m[t->s].e = -1, t->m[t->s].p = p,
21     t->m[t->s].c = c, t->m[t->s].d = -1;
22     return t->s++;
23 }
24 void trie_init(trie *t) { t->s = t->l = 0, t->r = trie_node(t, -1, -1); }
25
26 void trie_insert(trie *t, char *s, int x)
27 {
28     int h;
29     for (h = t->r; *s; h = t->m[h].t[val(*s++)])
30         if (t->m[h].t[val(*s)] == -1)
31             t->m[h].t[val(*s)] = trie_node(t, h, val(*s));
32     t->m[h].l = list_node(t, x, t->m[h].l);
33 }

```

```

35 int trie_step(trie*, int, int);
36 int trie_suffix(trie *t, int h)
37 {
38     if (t->m[h].d != -1) return t->m[h].d;
39     if (h == t->r || t->m[h].p == t->r) return t->m[h].d = t->r;
40     return t->m[h].d = trie_step(t, trie_suffix(t, t->m[h].p), t->m[h].c);
41 }
42
43 int trie_step(trie *t, int h, int c)
44 {
45     if (t->m[h].t[c] != -1) return t->m[h].t[c];
46     return t->m[h].t[c] = h == t->r ? t->r :
47         trie_step(t, trie_suffix(t, h), c);
48 }
49
50 int trie_exit(trie *t, int h)
51 {
52     if (t->m[h].e != -1) return t->m[h].e;
53     if (h == 0 || t->m[h].l != -1) return t->m[h].e = h;
54     return t->m[h].e = trie_exit(t, trie_suffix(t, h));
55 }

```

```

57 trie t;
58 int aho_corasick(char *s, char **p, int m)
59 {
60     trie_init(&t);
61     int h, i, j, k, w, l[m];
62     for (i = 0; i < m; i++) l[i] = strlen(p[i]);
63     for (i = 0; i < m; i++) trie_insert(&t, p[i], i);
64     printf(" ");
65     for (i = 0; i < strlen(s); i++) printf("%0d", i%10); printf("\n");
66     printf("searching in %s\n", s);
67     for (i = 0, j = 0, h = t.r; ; j++)
68     {
69         k = trie_exit(&t, h);
70         while (t.m[k].l != -1)
71         {
72             for (w = t.m[k].l; w != -1; w = t.w[w].n)
73             {
74                 printf(" '%s' found at index %0d\n",
75                     p[t.w[w].v], j - l[t.w[w].v]);
76             }
77             k = trie_exit(&t, trie_suffix(&t, k));
78         }
79         h = trie_step(&t, h, val(*s));
80         if (*s++ == '\0') break;
81     }
82     return i;
83 }

```

- Gerum ráð fyrir að strengirnar í p komi fyrir k sinnum í s .

- ▶ Gerum ráð fyrir að strengirnar í p komi fyrir k sinnum í s .
- ▶ Þá er tímaflækjan $\mathcal{O}(\quad)$.

- ▶ Gerum ráð fyrir að strengirnar í p komi fyrir k sinnum í s .
- ▶ Þá er tímaflækjan $\mathcal{O}(|s| + |\Sigma| \cdot |p| + k)$.

- ▶ Gerum ráð fyrir að strengirnar í p komi fyrir k sinnum í s .
- ▶ Þá er tímaflækjan $\mathcal{O}(|s| + |\Sigma| \cdot |p| + k)$.
- ▶ Ef við höfum bara áhuga á að finna töluna k getum við breytt `trie_exit(...)` þannig að það reikni fjölda lokastaða á leiðinni að rót eftir bakstrengsleggjum.

- ▶ Gerum ráð fyrir að strengirnar í p komi fyrir k sinnum í s .
- ▶ Þá er tímaflækjan $\mathcal{O}(|s| + |\Sigma| \cdot |p| + k)$.
- ▶ Ef við höfum bara áhuga á að finna töluna k getum við breytt `trie_exit(...)` þannig að það reikni fjölda lokastaða á leiðinni að rót eftir bakstrengsleggjum.
- ▶ Þá verður tímaflækjan $\mathcal{O}(\quad)$.

- ▶ Gerum ráð fyrir að strengirnar í p komi fyrir k sinnum í s .
- ▶ Þá er tímaflækjan $\mathcal{O}(|s| + |\Sigma| \cdot |p| + k)$.
- ▶ Ef við höfum bara áhuga á að finna töluna k getum við breytt `trie_exit(...)` þannig að það reikni fjölda lokastaða á leiðinni að rót eftir bakstrengsleggjum.
- ▶ Þá verður tímaflækjan $\mathcal{O}(|s| + |\Sigma| \cdot |p|)$.

- ▶ Gerum ráð fyrir að strengirnar í p komi fyrir k sinnum í s .
- ▶ Þá er tímaflækjan $\mathcal{O}(|s| + |\Sigma| \cdot |p| + k)$.
- ▶ Ef við höfum bara áhuga á að finna töluna k getum við breytt `trie_exit(...)` þannig að það reikni fjölda lokastaða á leiðinni að rót eftir bakstrengsleggjum.
- ▶ Þá verður tímaflækjan $\mathcal{O}(|s| + |\Sigma| \cdot |p|)$.
- ▶ Takið eftir að ef stafrófið er takmarkað þá er seinni tímaflækjan línuleg.

